

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articollii nepublicați nu se înapoiază

INSERȚIUNILE

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond.

In ajunul Congresului nostru național-bisericesc.

Ne desparte încă numai o zi de ziua satorită pentru întrunirea corporațiunii noastre supreme în legislația bisericescă a metropoliei noastre.

Cuvine-se să ne aducem aminte de acele suflete mari, cari au plâsmuit și conceput ideia despre organizarea și încheierea noastră în o corporațiune, în care toate puterile să se potă manifesta, toți factorii să potă lucra și dela cel din urmă țeran până la cel mai iscusit jurisprudent, toți să aibă înfruire binefacătoare și să sacrifice ce au mai bun pentru binele bisericeii.

Și se cuvine mai ales să o facem această acum, după ce avem praxă suficientă, ca să putem să ne dăm seamă de fructele ostenelelor lor, de esemplul frumóselor fapte, cari și astăzi deșteptă în noi sentimentele cele mai nobile și mai curate, ca să servim bisericeii cu credință și să ne afierosim cu toate puterile noastre pentru ridicarea și înălțarea ei.

Din biserică umilită ce eram, astăzi stăm ca o stâncă puternică gata de a ne apăra comorile cele mai scumpe, legea și limba strămoșească față de ori-ce dușman.

În cele trei centre culturale: Sibiu, Arad și Caransebeș, trei institute superioare pentru creșterea tinerimei noastre varsă razele lor binefacătoare asupra tuturor credincioșilor.

Mijlocele adunate sunt modeste, dar' în raport cu sărbăcia proverbială din trecut, ne dau posibilitatea să garantăm existența persoanelor ce muncesc în administrația bisericescă, persoanelor dela catedrele institutelor de învățământ superior, și ne dau posibilitatea, ca să venim în ajutor parochiilor noastre, cu ocaziuni, când aceste ridică câte-o biserică ori școlă, și cu ajutoare materiale, mai ales în arhidieceșă, din îngrijirea în veci nemuritoriului „Andrei”.

Increderea cea nemărginită ce a avut fericitul *Emanuil Gozdu* în biserică noastră, în vitalitatea noastră, în controla ce o va exercita congresul, i-a fost îndemn, ca să lase sub îngrijirea bisericeii fundațiunea ce i' portă vrednicul nume, și ce bine trebuie să ne cadă, când se împart între tinerimea noastră an de an ajutoare în sumă de 50.000 cor., ear' în viitor după Dzeu venitele fundațiunii se pot sporî și pot să ajungă, ca să beneficieze și clerul nostru de ajutoare din această fundațiune, din acest isvor de binefacere pentru Românii ortodocși.

În deceniile din urmă și mai ales în congresele dela 1881 până la 1897 s'au satorit aproape toate normativele, toate regulamentele, pe baza cărora are să se facă învățământul în metropolie, instituirea parochiilor și protopopilor și modalitatea după care are să se exercite controla față de administrarea averilor publice bisericesci.

Aceste normative toate s'au făcut în sens liberal și toate ne arată bine drumul pe care avem să purcedem cătră o uniformitate în toate ramurile vieții publice.

De sine înțeles, că atari normative și regulamente n'au să se schimbe decât atunci, când s'au dovedit în unele dis-

poziții nepractice, defectuóse, séu au deschis calea cătră abuzuri.

În sesiunea această încât scim noi se va modifica singurul Regulament privitor la procedura în afaceri matrimoniale.

Schimbarea acestui normativ a devenit imperativă prin intrarea în vigoare a legilor politice-bisericesci.

Cu atât mai importante sunt propunerile consistoriului metropolitan referitoare la înființarea alor două Consistorii nouă în Clușiu, Timișóra, și anume în Clușiu eventual Deeș ar fi să se compună din părțile nordice ale Transilvaniei, cari sunt prea departe de centrul actual, și Timișóra, care ar avea să treacă cu cele 4 protopopiate din Bănat la diecesă Caransebeșului.

Oradea mare, se înțelege, rămâne în starea actuală sub jurisdicțiunea episcopiei din Arad.

Propunerea această ni-se pare și mai nimerită și mai echitabilă, și probabil, că va întruni complăcerea congresului întreg, pentru-că deoparte se dă posibilitatea, ca arhidieceșă să înființeze pe teritoriu propriu așa zicând o diecesă nouă din părțile mai espuse, care deocamdată deși nu ar avea în frunte un episcop, va avea un vicariu, care din apropiere va priveghia și va conduce cu mult mai ușor afacerile, ear' în sediul consistoriului și în jurul consistoriului la tot cazul se va crea un nou centru cultural, lucru ce trage mult în cumpănă între actualele împregiurări, din toate punctele de vedere.

Adneșarea părților bănățene în frunte cu Timișóra la Caransebeș, este și firească și echitabilă, ear' ca cei din Timișóra să câștige dreptul de a avea consistoriul lor își au și base istorice și și temeuri neresturnavere din punctele de vedere administrative și culturale.

În forma această congresul actual e chemat să aducă între altele concluse de cea mai mare importanță, de importanță aprópe tot atât de epocală, cum a fost bunăoară împărțirea actuală în arhidieceșă și în cele două diecese sufragane.

Fiind afacerea această cesiune curat internă bisericescă, cesiune de interese administrative, nici statutul organic n'are să se supună revizuirii, nici alte sguarduri n'au să se întemple.

Arhidieceșă va dota pe lângă partea ce i-se cuvine din fondul întemeiat de fericitul *Andrei* pentru înființarea celor două episcopii, din mijlocele proprii personalul aplicat la consistoriul din Cluș, eventual Deeș; diecesă Caransebeșului va veni în ajutoriu la înființarea consistoriului din Timișóra din mijlocele proprii pe lângă partea ce i-se cuvine din fondul celor două episcopii.

În congres, diecesă Aradului mică are să schimbe cercurile electorale, lăsând din combinație părțile ce trec la Caransebeș. Diecesă Caransebeșului, din cercurile electorale mici de acum, are să compună cercuri mai mari, sporindu-i-se teritoriul prin adneșarea celor patru protopopiate bănățene, ear' în arhidieceșă cercurile rămân ne-schimbate.

Dacă timpurile vor fi cât de cât favorabile și guvernul nu se va împedea de mărunțuri, ci va fi condus curat numai de binele cetățenilor, e

chestiune de timp, ca cei trei vicari din cele trei centre culturale ale noastre, Cluș, Oradea-mare și Timișóra, să fie ridicați la rangul de episcopi.

Având ei jurisdicțiunea în cele administrative, organizând consistoriu supus, se înțelege, sinodului, care este responsabil de toate faptele, noi nu înțelegem, că de ce s'ar oprî domni la un vot în casa magnaților, după-ce și așa în cea înaltă corporațiune guvernul scie în toate timpurile să și asigure majoritatea chiar și atunci, când episcopii tuturor confesiunilor din țera ar fi în contra proiectelor susținute de guvern, și dovada cea mai eclatantă o am văzut când s'au votat urgisitele legi politice bisericesci la 1894.

Nu ne îndoim, că în congres, precum totdeauna așa și la rëndul acesta va domni preste tot dragostea creștină, buna înțelegere și armonia, — ear' că desbaterile se vor ține la un nivel înalt, garanță avem în bunul tact al conducerei probate și în erudițiunea frunțașilor nostri din cler și mireni, și mai ales garanță ne ofer bărbați cu vederi clare ca domni *Mocsonyi* și alți frunțași, pe cari de sigur nu interese private îi aduc între noi, decât căldura și dragostea ce o au cătră sfânta noastră biserică și dorul de a o vedé înălțată și așezată pe temelii tari, ca nici porțile iadului să nu o potă birui.

Salutăm deci cu dragoste frățească pe cei ce vin să se întrunescă în numele Domnului, și să conlucre la înțărirea fortăreței noastre naționale și culturale ce ni-a rămas drept moștenire dela înaintașii nostri eroi legendari.

● Iecție aspră. Luându-și îndemn de la cazul regretabil întâmplat zilele trecute la *Corniareva*, iscoditorea de minciuni „*Magyar Szó*”, gazeta fostului ministru-president *Bánffy*, spune nici mai mult, nici mai puțin, de cât că la *Corniareva* fusese vorba de o revoluție pusă la cale din România, dar' nesuccesă din cauză că poporul a intrat prea curând în acțiune. Nu se sfiise acest arcan de scornituri tendențioase a risca aserțiunea, că în firul investigației s'au aflat apeluri trimise din România, în cari poporul e provocat să se înarmeze cu săcuri, cöse și cu ce pote, și „să pună capăt tirăniei Maghiarilor”, căci conducătorii români le vor veni în ajutor cu stéguri din România. Față cu aceste insanități ale organului *bánffyist congregația comitatului Caras-Severin* în adunarea de Joi — după cum se telegrafază „*Tribunei*” — a luat unanim următoriu conclus:

Comunicatul din „*Magyar Szó*” se declară în întreg cuprinsul seu de neadeverat și de pură calumnie tendențioasă. Vicecomitele se autoriséză să facă desmintire categorică în ziare. Comunei *Corniareva* se comunică articolul, cu îndrumarea, să intenteze proces de presă pentru calumnie. Totodată să fie recercat din partea comitatului prim-procurorul regesc să intenteze proces de presă ziarului „*Magyar Szó*” pentru agitație în contra naționalității române. Ear' dacă se vor ivi și pe viitor în chestia această denunțări pentru tradare de patrie, vicecomitele comitatului e împuternicit să inconstite imediat o anchetă, în care să se numescă și membri din partidul național român al congregației.

Budgetul statului. Cum am anunțat deja, în ședința de Miercuri ministru de finanțe *Lukács* a prezentat dieței proiectul de budget pe anul 1901 împreună cu rațiunile anului budgetar 1899. Din proiectul de budget pe 1901 relevăm următoarele poziții mai marcate:

Spese: lista civilă 9.300.000 cor., dieta 3.570.432 (mai mult cu 38.680 de cât în 1900), afaceri comune 65.923.497 (mai mult cu 2.561.126), pensuni 19.490.956 (mai mult cu 407.056), datorii de stat 259.964.560 (mai mult cu 1.510.827), datorii trecute în sarcina statului cu ocazia staticării căilor ferate 27.350.106, spese administrative pentru Croația-Slavonia 16.926.513, curtea de compturi 334.640, judecătoria administrativă 557.594, resortul ministrului-president 979.869, ministeriul à latere 141.673, ministeriul croat 92.360, ministeriul de interne 41.843.860 (cu 883.537 mai mult de cât în 1900), min. de finanțe 176.691.681, min. de comerț 188.744.045, min. de agricultură 45.337.315, min. de culte și instrucțiune 31.294.546, min. de justiție 36.492.491, min. de honvezi 36.568, 698 cor.

Suma tuturor erogatelor e preliminară cu 1.056.546.417 cor., pentru acoperirea căreia percepțiunile sunt preliminate în suma de 1.056.582.297 cor.

Va să zică abia un plus de 35.880 cor., ceea-ce pote fi și manevrare de comptabilitate, pentru-ca preliminarul să nu fie încheiat cu deficit.

La „aiurările bánffyiste”. Referitor la comunicatele lui „*M. Szó*” despre pretinse pactări ale ministrului-president *Szóll* cu dl *Dr. Iosif Gall* în chestia înțării Românilor în dietă, pe cari comunicate noi declaraserăm că nu le putem crede, — dl *Gall* publică următoarea dementare:

Față cu faimele ziaristice lansate de nou în timpurile mai recente declar, că dl ministru-president *Coloman Széll* preste tot nu a pertractat nici-odată cu mine în chestiuni politice și că despre alegerile de deputați dietali nu a schimbat cu mine nici un cuvânt. Prin urmarea faimele despre un pretins pact încheiat cu mine sunt total neadeverate. *Iosif Gall*, membru în casa magnaților.

Vicariul patriarhului sêrbesc.

Un ziar din Budapesta sustine a ști, că patriarhul *George Brankovici* din *Carlovș* a făcut demersuri la guvern pentru a i-se da coadjutor (vicariu) protosincelul *Dr. Letici*, care va avé apoi să fie hirotonit arhieru. În această chestie decurg acum pertractări între ministrul-president și ministrul de culte.

Sfintirea școlei din Gurariului.

(Fine.)

Deși timpul înaintase — era pe la ora 1 d. a., — *Escelența Sa* înfruntând ca *Apost. Pavel* oboselile trupești, a dat încă ascultare rugămintei de a ceti molitvele de deslegare la mormintele unor familii fruntașe, cari din acest prilej le-au împodobit cu cruci nouă de pétră.

După o mică paușă, în care s'au făcut recepțiunile corporațiunilor bisericești și politice și a preoțimei din loc și jur, la care ocaziune parochul *Ioan Manta* a ținut următoarea vorbire:

Escelența Voștră Înalt Preasfințite Dle Archiepiscop și Metropolit!

Membri comitetului parochial și ai reprezentanței comune cari sunt aproape identici dimpreună cu corpul învățătoresc, își țin

de plăcută datorință a se presenta Escelentei Văștre și a vă depune omagiul mulțumitei și recunoștinței pentru onoarea ce ați făcut comunei noastre prin înalta-Vă prezență.

Rari sunt momentele de bucurie rezervate poporului nostru, cu atât mai resimțite și trainice vor fi ele, când împrejurările le oferă.

O astfel de zi de bucurie prăznuim noi astăzi, impresiunile ce le-am câștigat și poveștele ce le-am primit din partea Escelentei Văștre vor rămănea nu numai adânc întipărite în inimile noastre, dar ne vor servi de nou și puternic îndemn la împlinirea datorințelor noastre față de biserică, școală și comună.

Dorim din suflet Escelentei Văștre mulți ani fericiți pentru binele și prosperarea bisericii noastre naționale strămoșești și a așezămintelor ei și pentru fericirea bisericii celei vii a credincioșilor noștri. La ce trecutul cel bogat în fapte mărețe ale Escelentei Văștre ne prestează cea mai strălucită chi-zăsie.

Să trăiescă Escelența Sa la mulți ani!

Escelența Sa a binevoit a onora cu Înalta Sa vizită casa parohului I. Muntean, a notariului Ioan Ivan, a familiei Arsenie și a parohului gr.-cat. Dionisie Aron, însoțit fiind de vicariul Seu archimandritul Dr. Ilarion Pușcariu.

La orele 2 d. a. s'a început banchetul, à 4 corône cuverta, dat în frumoasă sală festivă a școlii, la care au participat 75 comeseeni.

Toaste s'au ținut multe, nu numai după, ci și afară de program; căci „vorba vorbă aduce“. Primul, ridicat de I. P. S. Sa pentru Maj. Sa bunul nostru monarch, a fost, ca de regulă, ascultat stând în picioare și acoperit cu furtunoase aclamațiuni de „Să trăiască“.

Nu cu mai puțin entuziasm a fost primit și acoperit cu însuflețite semne de complăcere al doilea toast rostit de parohul Ioachim Muntean în sănătatea I. P. S. Sale Metropolitului, de următorii cuprins:

Escelența Văstră!

I. P. Sfințite Dle Archiepiscop și Metropolitan!

Popórele întocmai ca și indivizii își au epoca lor de naștere, dezvoltare și înflorire, apoi de decădintă și apunere.

Aceste perioade variază în lungime în raport cu suma forțelor fizice și morale, de care dispune fiecare popor.

Doi factori de mare importanță au contribuit la uimitorul rezultat, că poporul nostru românesc a putut trece de-alungul veurilor și a eșit biruitor în lupta continuă ce a purtat cu dușmanii cutropitori, păstrându-și până azi aprópe neatinsă firea sa etnică distinctă.

Acești factori sunt: vitalitatea lui înăscută și conservativismul sau firea lui tenace, cu care ține morții la limba, legea, datinile și obiceiurile sale strămoșești.

De aceea cu drept cuvânt cântă poetul:

*Până când Român voi fi
Nu mă tem că voiu pieri.*

Aceste calități generale, destul de frumóse în sine și demne de apreciere, trebuiesc însă cultivate într-una și dirijate astfel, ca ele să coróspundă tacticii și modului de acțiune, de cari se folosesc celelalte nații, în-deosebi popórele conlocuitoare din patrie în raporturile lor internaționale și interconfesionale.

Dar' cultivarea și dirigiarea aceloră se poate face cu succes numai cu ajutorul școlii sub egida și la adăpostul bisericii.

Iar' poporul românesc — cu bucurie putem constata, — a făcut și pe terenul instrucțiunii publice și al culturii în general frumóse progrese.

Dreptacea Eminența Văștra, bunul, de toți iubitul și înțeleptul prelat, capul bisericii și supremul inspector al școlilor noastre, Înalt care de un pătrar de veac cu tact și zel apostolesc cârmuiți aceste două nobile instituțiuni culturale în folosul némului nostru și al patriei, nu puteți simți decât dulce mângăiere vėzėnd cu ochii frumóse rezultate ce mereu rėsar în urma glasului archieresc de deșteptare.

Deșteptatu-s'a — ne place a crede — și populațiunea acestei comune la o nouă viață spirituală și morală.

Iar noi, preoți și reprezentanții acelei, mângăiați în suflet și plini de legitima

mândrie pentru rara fericire de care ne-ați făcut părtași prin descinderea Eminenței Văștre între noi, mulțumindu-Vė din adăncul inimei pentru această distincțiune deosebită, precum și pentru archieresca binecuvēntare împreună cu frumósele învățături și înțelepte povește ce ni-ați dat, Vė asigurăm de nemărginita stimă, venerațiune și sinceră iubire, ce ca credincioși fii sufletesți pururea Vė păstrăm, și dorim dela bunul Dzeu să Ve lungescă firul scumpei vieți, ca întreg, cinstit, sănătos, întru zile îndelungate să părtoriți biserica lui Christos drept îndreptând cuvėntul adevėrului!

Escelența Văstră să trăiați întru mulți ani!

Au toastat apoi: Ilustritatea Sa vicariul Archiepiscopesc pentru inspectorul regese de școle Dr. Pintér Gábor ca organ al Înaltului regim, notariul Ivan pentru archimandritul Dr. Ilarion Pușcariu ca dignitar al bisericii noastre cu merite neperitóre pe terenul bisericesc și literar, precum și pentru Înalta suită a Escelentei Sale.

Mari, dar' și meritate ovațiuni i-s'au făcut dlui primpretor cercual Petru Drăghits în urma toastului ridicat de par. Ioan Manta în numele comunei bisericesti; dsa însă în modestia ce 'l caracterizează transmite lauda asupra dlui inginer Schusebnik, ca autorul planului, și asupra comunei bisericesti și politice cari l'au executat.

Mai toasteză dl inspector reg. de școle în limba magiară pentru corpul învățitoresc din loc, accentuând înse și datorințele pe cari le au învățătorii pentru progresul în școlă.

Tot așa venerabilul octogenar dl căpitan Constantin Stezar ca fost învățător în tineretele sale.

Dl Partenie Cosma, apărătorul dibaciu al constituționalismului bisericesc, indică la drepturile noastre autonome în organizarea școlilor, la instituirea și disciplinarea învățătorilor.

Mai vorbesc; secretariul consistorial Dr. Elie Cristea, făcėnd o prea frumóasă și nimerită asemănare între omul neînvėtat și învățat și între altoiul selbatie și cultivat, scofėnd în relief hărnicia și meritele parohilor locali Joachim Muntean și Ioan Manta pentru progresul realizat în această comună și închinând în sănătatea lor; Dr. Nicolau Comșa, cu avint juvenil, despre efectele constituționalismului și închinând pentru armonia dintrė cler și mireni; parochul I. Manta pentru institutul care ne dă pe învățătorii cualificați, anume pentru directorul seminarial dl Dr. Eusebiu R. Roșca și colegii săi profesori, dintre cari dl Dr. Ioan Stroica ca fiind present; directorul școlilor din Seliște dl Dumitru Lăpădat ca un fel de replică, pentru cei mai mulți învățători justificați, accentueză consciențiositatea cu care își îndeplinesc învățătorii confesionali datorințele chemărei lor, din vocațiune, nu din interes material.

Pe la orele 5 Escelența Sa depărtându-Se mulțumind pentru buna primire ce I s'a făcut, festivitatea oficióasă a zilei s'a încheiat, dar nu s'a terminat; căci cele auzite și vėzute în această zi se vor pomeni din neam în neam ca o sfințită tradiție despre ceea-ce póte produce un Archiereu cu vocațiune, înzestrat dela Dzeu cu puteri destoinice fizice și morale, care Înalta Sa misiune o îndeplinește cu act, preepere și zel apostolesc.

Raportorul.

Din România

Revisuirea constituției. După demențările categorice date din partea guvernului, svonurile despre revisuirea art. 7 din constituție au încetat; se confirmă însă, chiar și prin declarațiile ministrului de esterne Marghiloman, cu ocazia unui interview, că guvernul va cere revisuirea art. 88, referitor la instituirea regenței în cas de minorenitate a moștenitorului. Scopul e, ca regența să fie între ori-ce împrejurări preste partide, în care ori-va avé să fie compusă din: cel mai apropiat membru al casei de Hohenzollern, din metropolitul-primat și din ministrul de rėboiu.

Favorisarea fabricii de soda. Eri a fost votată în senat legea prin care se cedeză în scopuri industriale (pentru fabrica de sodă) salințele dela Doftana și Ocnele-mari.

*
Mai mulți preoți catolici, după cum află „Ap. Națiou“ au cerut, pe basa diverselor diplome ale lor, încuviințare spre a se înscrie la cursurile universitare; unii dintre ei au cerut să li-se acorde chiar și împământenirea. Se zice, că scopul înscrierii lor la cursurile universitare ar fi ca să póta intra în corpul didactic al țerei.

Corespondență.

Orăștie, 20 Septembrie v.

— *Cursul de cāntări* —

La timpul seu se făcuse amintire în „Tel. Rom.“ despre acest curs, în două rânduri. Aflu deci de interes public, a comunica ceva acum și despre rezultatul lui.

Cursul s'a ținut în luna August și a fost cercetat de 12—14 învățători, — dintre cei mai zeloși și harnici, aplicați în mod definitiv în tractul nostru, — căci ceilalți provisorii nici nu s'au putut deobliga.

În decursul unei însă nu s'au putut ținea probe mai mult de cât în 10 zile, pentru-că era timpul lucrului de câmp, la care cei mai mulți învățători încă 'și aveau agen-dele lor.

Dintre învățătorii tractuali n'au luat parte la nici o probă: Nicolau Herlea, din Vinerea, Nicolau Popovici, din Martinești și Avram Dubleș din Romoșel. — Dintre cei zeloși, cari se disting și cari au certat regulat amintesc pe D-nii: Const. Baicu din Orăștie, Ioan Fleșeriu din Romos, Adam Basarab din Romoșel; George Daniil din Căstău, și Ioan Baci din Orăștie de sus.

Conducerea cāntărilor era încredințată alternativ celor ce se pricepeau mai bine. Probele se ținau dela 9—12 ore a. m. și dela 3—5 ore p. m. în prezența protopresbiterului tractual, și tóte au decurs în ordine bună, eară obiectul aceloră au fost: liturgia, troparele mai însemnate și cāntări lumene acomodate pentru elevii școlari. —

Aceste probe se vor continua și în decursul anului, în fie-care lună odată, ori de două-ori.

D-l profesor de cāntări T. Popovici, din Sibiu, care a fost trimis tot pe acest timp ca delegat al Preaveneratului Consistoriu, cu însărcinarea de a culege unele motive din cāntările noastre bisericesti din aceste părți, cari nu se află în colecțiunea părintelui D. Cunțan, încă a fost present la vre-o două probe ale noastre, dar' D-sa a consultat special pe cantorii cei vechi, și dela Orăștie s'a dus tot în acest scop la Sebeș, unde cred că va fi aflat încă și mai buni cāntăreți.

Însemnătatea cāntărilor noastre bisericesti școlare este de interes general, deci și perfecționarea, cultivarea și răspandirea lor este un mijloc incontestabil nu numai spre mărirea lui Dumnezeu, ci și spre a atrage pe credincioșii bisericii noastre la cercetarea mai regulată a casei Domnului, și de a-i edifica spiritual în sens religios moral întru urma-re faptelor bune.

Toți cei cari doresc înaintarea poporului nostru, mai întâiu trebuie să se gāndească la basa lui religioasă-morală, și cei cari nu dau ajutoriu la consolidarea aceleia nu lucră în interesul poporului și nici în al bisericii. —

Cine se instrăinează de biserică, instrăinează-se și de Dumnezeu, și după mărirea deșertă umblă, cāntând'o întrė omeni și cele omenești mai presus prețuindu-le de cât pe cele Dumnezeesti.

Precum credința fără fapte bune, așa și faptele bune fără credință, nu sunt plăcute lui Dumnezeu, căci ce folosește a sci dogmele despre Dumnezeu și a vieții în necurăție fără de rușine, zice un sf. părinte.

Și precum avem popor blând și bun, în frunte cu preoți și învățători harnici, — cu biserică și școlă bune, unde tóte merg înainte și bunăstarea și mulțămirea nu lipsește; tot-așa avem în cele mai multe locuri și popor slab, cu conducători, cari nu pot da înainte, și unde tóte lucrurile bisericesti școlare stau în loc, și de unde în cele mai

multe locuri lipsește și bunăstarea și mulțămirea. —

Aici numai așa se póte ajuta cu efect, dacă se va face un început bun cu creșterea tinerimei noastre dela cel dintăiu an de școlă.

Școlă noastră confesională numai așa are înțeles, dacă va merge mână în mână cu biserica. Vecernia și utrenia trebuie să se facă în tóte bisericile regulat, și învățătorii cu școlarii să cerceteze și aceste părți ale serviciului divin, luând parte activă la ele. Făcėndu-se această, învățătorii noștri nu vor uita cāntările învățate la institutul pedagogic, nici nu vor fi luați peste picior de cătră smeriții noștri cantori dela sate. — La cas contrar copiii vor crește tot în acest spirit de până acum, și nu va trece mult până când ne vom pomeni că ne-am calvinisat cu totul.

Starea această nu se mai póte suferi, și de aceea noi urmând cerculărilor Preaveneratului Consistoriu și Înaltpreasfințitului Domn Archiepiscop, am deschis cursul de cāntări la Orăștie, care ca un început modest n'a putut face cine știe ce lucru mare, dar scopul a fost și este, ca învățătorii noștri să ieie în mâna lor proprie cultivarea cāntărilor bisericesti, cu serioșitatea cuvenită, și așa elevii să se dedeie cu aceste cāntări încă dela școlă, — în mod uniform.

Earna, în locul órelor de grădinărit și pomărit d. e. învățătorii póte să deprindă pe elevii săi în cāntările noastre bisericesti, și tot așa să urmeze și în Dumineci și sėrbători, afară de praznice. —

Și numai începutul este greu, căci elevii unui an au să deprindă și pe cei ce urmăză lor, se înțelege dacă se va observa uniformitatea.

Prin această va crește negreșit vază învățătorilor înaintea poporului și vor face tot-odată un serviciu plăcut nu numai înaintea ómenilor ci și înaintea lui Dumnezeu.

Vasile Domșa
protopresb.

Asociațiunea la Băile-Herculane.

(Urmare.)

Sburatul uliilor și al vulturilor e imitat foarte genial prin brodării de clarinet. Ștefan fericit scoțe copila la mal. Turbata Dunăre, cu valuri de contrabași și bombardoni și cu spume de flauti și clarinete, se linistesce și ea, învinsă de „Ștefan Vodă cel cumplit!“ „Dra E. Mitar în rolul copilei și dl Dr. Dem. Florescu, în rolul lui Ștefan, s'au achitat escelent de angajamentul de solo, secerând ambii aplauze nesfērșite.

Cu piesa această admirabilă s'a terminat concertul.

O cină comună a coriștilor.

N'a fost această cină, a fost mai mult un al doilea concert improvisat, căci de-atătea cāntece ni-am uitat să mai și mănăcam. O petreceare animată și plină de însuflețire s'a încins după concert în salonul de la „Băracă“. Coriștii cu dirigintele lor Vidu, cu presidentul Reuniunii adv. Dr. Ștefan Petrovici, casariul Vasile Jurca, prim-comptabil la „Lugojana“, controlorul Andreiu Musteșiu, liquidatorul la „Lugojana“, admiratori și amatori de-ai muzicii cam la 200 persoane, și petrec împreună cāntând și toastănd.

Dl Paulian, profesor de muzică la liceul „Traian“ din Turnu-Severin, admiră frumósele prestațiuni ale Reuniunii, și se miră, cum de dēnșii, — cei din România liberă, cari au „bălăbănit“ în libertate, nu pot presta ca aceia, cari nici n'au simțit-o? Îndemnă pe coriști să trăiescă în armonie frățescă lucrând pentru ideale, cari trebuiesc puse „mai pe sus de patima momentului“.

Dirigentul Vidu reamintind coriștilor frumósele suveniri din T.-Severin, culese de acolo în tóamna anului 1899, ne spune, că valurile Dunării au dus cāntările „Reuniunii“ mai departe, chiar până în casa Regelui român! Er această s'a întēplat prin societatea „Doina“ din T.-Severin. „Éta“ — încheie dñsul, — „representanții Severinenilor!“ Imbrățiați-i cu căldură, cum ei pe noi ne-au îmbrățiat!“ „Mulți ani trăiescă!“ la adresa Severinenilor.

După-ce dnii Paulian și Valșănescu esecută un duet ér dómna Elena Marcovici, o putere musicală de valóre a Reuniunii, ne delectează cu un solo drăgălaș, se ridică bu-

nul meu prietin, avocatul *Tiberiu Asente*, din Turnu-Severin, și plin de însuflețire națională, întocmai ca și unchiul său, venorabil și perfectă, doresce, ca — dacă se poate, — în fie-care an să ne întâlnim batâr odată, să putem vorbi împreună și să ne cunoșcem. Mijlocele de rezistență ale poporului român au fost încrederea în puterea noastră de vitalitate și statornică credință în Dumnezeu! Până când românul va avea educații neluțirnă, când *profeții* harnici și devotații puelui, până atunci toate uneltrile dujmânose ca de o puternică stâncă se vor nimici. Credința în Dumnezeu se promovează și prin musică și cântări, cari nobilizează inimile și ridi că sentimentele. Acésta e singura cale, care ne conduce la . . . mântuire". S'a cântat apoi: „*Fii ai României!*"

Se ridică apoi earăși prof. *Palian* și zice cam următoarele: Dlor! D-Văstră ne dați o nouă viață prin executarea acestui cântec. Ziceți, să trăiască vitejii nostri și aclamați pe părinții nostri! Voi depuneți în noi și talent și dragoste și muncă. Sunteți puțin dar:

„La fapte bune puțin s'adună,
Dar mult pot cei puțin împreună!"

Văcărescu.

„Ziceți" — continuă oratorul, — „să trăim. E consult și bine, ca sub impresiunea acestor momente să ne aducem aminte de maiestratea sa *Francisc Iosif, I.*, protectorul nostru și amicul nostru! Deci M. Sa trăiască la mulți fericiți ani!" Corul întonează imnul poporului „*Domne ține și protege!*"

In sfârșit dl *Ioan Scurtu*, abs. de fil. vorbind despre însemnătatea presei, încheie șirul toastelor, golind și pocalul în sănătatea bănațenilor și ôspetilor din România.

Ședința II. administrativă.

— *Lum.*, 10 Septembre n. —

Presidentul *I. M. Moldovan* deschide ședința la ôrele 10 și jum. a. m. Public puțin, dar încetul cu încetul se tot mai îmulsește. Nu-i mirare în setul se și dormi și sê-ți și petreci. Cine se scôlă mai târziu, vine mai pe urmă la ședință. Membrii par ursuzi și indispuși. Damele, în calitate de membri ai *Asociațiunii*, și ocupă locurile lor. Și a fost bine venită prezența domniilor lor, căci majoritatea voturilor în 2 rânduri numai dênsele s'au obținut.

Urméza la ordinea zilei rapôrtele comisiunilor. Dl *Dr. I. Turcu*, adv. în Făgăraș, în calitate de referent al comisiunii esmise pentru censurarea raportului general într-âltele constată, că averea *Asociațiunii* reprezintă o sumă de: 199.888 fl. 05. cr. și 105 mi. de lei. Starea averii din anul trecut. Amin-tește de *donățiunile* făcute, de *biblioteca* poporale, și de *publicațiunile* *Asociațiunii*. Constată, că *Asociațiunea* are 1558 membri și că sunt înființate până acum 42 de despărțeminte. In urmă arêtdând, că comitetul central a desvôltat pe toate relele o activitate îmbucurătoare, face următoarele propuneri:

1. Raportul comitetului se ia la cunoștință, votându-se mulțămited membrilor din comitet.
2. Adunarea să deie expresiune condolenței sale pentru membrii răposați.
3. Raportul comitetului privitor la „*Casa națională*" să se aprube întru tôte.
4. Sê se deie expresiune recunoștinței față cu fundatorii și sprijinitorii „*Căsei naționale*".
5. Sê se adreseze un călduros apel câtră membrii *Asociațiunii*, în scopul de a sprijini loteria inițiată de *Asociațiune* în favorul „*Căsei naționale*".
6. Comitetul să continue și mai departe activitatea sa privitoare la supravegherea despărțemintelor deja existente și la înființarea de despărțeminte noue.

Propunerile comisiunii, cu puțin modificate se primesc întru tôte.

Cu privire la propunerea membrului *Iuliu Vuia*, inv. în Bănaț-Comloș, de cuprinsul, ca *Asociațiunea* din venitorale, să promoveze interesele școlare, comisiunea face propunerea, ca afacerea să se transpună în competența secției școlare, ce se speră, că se va înființa.

Preotul *Chendi*, din Petnic, e contra propunerii dlui *Vuia*, din motivul, că *Asocia-*

țiunea nu dispune de mijlocele materiale necesare în scopul fixat de propunător.

Propunerea membrului *Vuia* după o mică adunare este respinsă de comitetul central spre afacebare competență.

Urméza acum raportul comisiunii esmise pentru examinarea rațiociniului de pe anul 1899 și a proiectului de budget pentru anul 1901. Referintele comisiunii, dl *Traian Barzu*, asesor consis. în Caransebeș, propune, adunarea generală să deie competență abso-lutară; propune însă o posiție nouă în budget, de cuprinsul, ca *Asociațiunea* să ajutoreze în fie-care an vre-o 30 de școle populare cu câte 100 corône. Propunerea comisiunii nu se primește, și s'a primit propunerea dlui *Part. Cosma*, în sensul, ca *Asociațiunea* să ajutoreze școlele cu o sumă de 2000 cor. anual. Prin acesta s'au resolvat în mod satisfactor și propunerea dlui *G. Pop de Băsesci*.

Urméza la ordinea zilei raportul comisiunii esmise pentru studiarea proiectului de regulament despre înființarea secțiilor științifice și literare, înaintat spre aprobare.

Vasilie Goldiș, profesor în Brașov, constată, că comisia s'a constituit alegându-se referent pe *Iosif Vulcan*, ear referent pe vorbitorul.

Intr'un discurs serios și plin de argumente temeinice arată însemnătatea înființării secțiilor literare și pledéza pentru imediata lor înființare. Constată, că în proiectul de regulament nu se separă secțiunile științifice și literare de cele administrative, ceea-ce ar împedea mersul regulat și de-o parte și de alta. Propune deci separarea aceloră, se primește.

Tot așa se primește propunerea comisiunii, ca controla mersului învățămintului pe la școlele populare (Secț. scol. §. 14 p. c.) să n'o face școlăre școlară, și să se primeze ea persoanele bine meritate pe acest teren, ci fiind acésta dreptul susținătorilor de școle, eventuala premiere să se facă cu înțelegerea prealabilă a autorităților școlare. Se primește.

Comisia propune mai departe, ca raportul general să se mențină, dar' să se încredințeze de aci înainte raportului secțiunii literare, care va fi de sigur mai competent, decât secretarul general, ocupat mai mult cu afaceri de natură administrativă. In acest sens face un adaus privitor la agendele referenților de secțiuni (§. 32. lit. g) care însă cade prin votarea — damelor.

Comisiunea mai propune, ca organul „*Asociațiunii*" să fie rezervat numai afacerilor oficiiale administrative, ear în scopul promovării literaturii și culturii să se editeze *anale*, cari să constituie o adevărată revistă literară.

Se nasce o dezbateră interesantă în chestiunea înființării secțiilor literare, la care iau parte membrii: *Ios. Vulcan, G. Pop de Băsesci, On. Tilea, Em. Ungurean, I. Scurtu, Dr. G. Vuia*, ref. com. *V. Goldiș, Em. Ungurean* e pentru amânare, toți ceilalți pledéza pentru înactivarea lor imediată. Propunerea dlui *Ungurean* cade, iarăși prin participarea resolută a damelor la votare!

Propunerea membrului *Ardelean* privitoare la înființarea unei speciale secțiuni numismatice se respinge, fiind suficientă secțiunea istorică pentru asemenea scop.

Referintele comisiunii pentru înscrierea de membri noi, prot. *Andrieu Ghidiu* raportéza, că s'au înscriși membri pe viață dnii: *Aurel Novac*, adv. în Biserica-albă și *Ilie Curescu*, presidentul comunității de avere din *Caransebeș*, cu tacsă de câte 200 cor.; cu tacsă de 20 corône: *Ioan Faur*, prof., *Samuil Spinean* și *Ioan Pop*, comerciant; membri ordinari cu tacsă de 10 corône: *Constantin Burdia, Alecsandru Bălaș, Iosif Andrei, Dionisie Popovici, Anton Bona, Paul Jovescu, Vasile Măndrean, I. de Stoica, Dr. Constantin Popasu, Dr. Traian Badescu, Mihail Costescu, Ioan Chendi, Vasile Beles, Stefan Vior, Traian Hențu, Alecs. Crăciunescu, Vasile Ségercian, Simion Cinghiță, Nicolae Spătaru, Ioan Bălăciu, Nic. Grozăvescu, George Murgu, Mihail Străjan, Ioan Popovici, Simion Caraiman, Eftimie Căpușan, „*Nera*“, cassă de păstrare, *Iuliu Novac, Iuliu Radu, George Popescu, Iosif Băcilă (vicecolone), Nistor Feneșan, Nicolae Nestorovici, Nicolae Hinda, Vasile Popovici, Iosif Popovici, Corneliu Barcianu, Mateiu Teleagă și Mihail Costescu*, de toți 40 membri ordinari; iar membri ajutători s'au înscriși 65 cu câte 10, 9, 5, 4, 3 și*

2 corône. Abstragând dela venitele de la bal, concert, cocarde distinctive, suma încassată e aprôpe de 1000 cor.

Raportul referentului *A. Ghidiu* se ia la cunoștință.

Presidentul suspende ședința spre a se consulta membrii cu privire la alegerea secțiilor diferite.

Redeschizându-se ședința se aleg:

1. In secțiunea istorică: *Iosif St. Șuluțiu, Ioan Cav. de Pușcariu, Dr. Aug. Bunea, Vicențiu Babeș și Vasile Goldiș*;
2. In secțiunea literară: *Iosif Vulcan, Andrei Bărsan, Virgil Onițiu, At. Marienescu și Dr. Iosif Blaga*;
3. In secțiunea școlară: *Gregoriu Pletos, Vas. Hossu, Gr. Maior, Dr. Iuliu Olariu și Dr. Ioan Stroia*;
4. In secțiunea științelor naturale: *Dr. D. P. Barcian, Florian Porcius, Em. Vicu, Ars. Vlaicu și Dr. G. Vuia*; și
5. In secțiunea economică: *Partenie Cosma, Dimitrie Comșa, Dr. Ioan Mihu, Iosif Bălan și Traian Barzu*.

Astfel s'a realizat abia după ani 38 dorința nobilă a fecicitului meu profesor de teol. *Ioan Popescu*, luată ca conlus încă în adunarea generală din 1862 cu privire la constituirea secțiilor științifice. Bărbați luminați, credem, că on. membrii din diferitele comisiuni cu același zel desvôltat până acum, învingând greutățile vor face, ca hotărârea acésta adunării generale din acest an „*grup*" să se facă!

Se dá cetire telegramelor următoare:

Sibiiu.

Salutând cordial „*Asociațiunea*" întrunită în clasicul Bănaț, implor și eu dela cer rezultate mănóse la opul mărêț al regenerării noastre.

Metianu, Metropolit.

Lugoj.

Lucrările adunării generale fie încoronate de rezultatele cele mai bune pentru nobilul scop urmărit de „*Asociațiune*".

Episcopul Radu.

Săcele.

Salutări cordiale adunării generale; regret mult, că nu pot participa. Trăiască, înfloréscă „*Asociațiune*".

Nicolae Popea, Episcop.

Sibiiu.

Respectuoșele noastre salutări adunării generale; fie lucrările ei armonice și fructele mănóse.

Dr. Pușcariu, Boiu.

Sibiiu.

Felicit *Asociațiunea* culturală română, urându-i prosperare și înflorire.

I. V. Rusu, protopop.

Lipova.

Epitetul „*transilvană*" să dispară; razele să se estindă și peste Ungureni și Bănațeni. Invităm „*Astra*" pe anul viitor în *Lipova*.

Tuducescu, Marinescu, Opream, Pop, Bocu, Doje, Antonovici, Belits.

Bistrița.

Inteligența și poporul român, despărțemintul *Bistrița*, salută călduros adunarea generală, dorindu-i succese bogate.

Ranta, Dr. Onișor, Silași, Dr. Pop, Dr. Tripon, Dr. Pahone, Dr. Login, Dr. Mălaiu, membri.

Sibiiu.

Salutăm cu entuziasm adunarea primei și rodnicei societăți culturale.

„*Tribuna*" și „*Foia Poporului*".

Făgăraș.

Intru ajungerea scopului să vă țină Dumnezeu pe toți.

Dr. Șerban.

Năsăud.

Salutăm adunarea generală a „*Astrei*", și dorim sporii mare în misiunea sa pusă în serviciul culturii românescoi.

Ghețe, Dumide, Pletosu, Moisil, Haliță, Scridon, Iancu, nedescifrabil.

Blaj.

Dorim cele mai mănóse rôde lucrărilor „*Asociațiunii*".

Despărțemintul Blaj.

Beiuș.

Desp. *Beiuș* felicită adunarea „*Astrei*", care acum planéza deasupra urmelor străbune; verse lumină, căldură în urma ei; succes vrednic.

Diracțiunea.

(Va urma)

NOUTĂȚI

Consistoriul metropolitan. Ședințele consistorului metropolitan s'au început eri la ôrele 10 a. m. sub presiul înaltpreasânției Sale dlui archiepiscop și metropolit *Ioan Metianu*, fiind prezenți: Preasânția Sa Episcopul *Iosif Goldiș*, arhimandriți: *Dr. Ilarion Pușcariu, Filaret Musta, Augustin Harsea*, protopresbiterii *Ioan Papiu, Mihail Popoviciu, Zaharie Boiu, Dr. Georgiu Popoviciu, Mateiu Voileanu*, apoi dintre mireni asesorii consistoriali: *Vicențiu Babeș, Dr. Iosif Gall, Dr. Alecsandru Mocsonyi, Ioan Lenger, Nicolau Zigre*, secretariul metropolitan *Leontin Simonescu* și fiscalul consistorial *Dr. Nicolau Olariu*.

Știri școlare. Senatul școlar al consistoriului arhidiececan a aprobat alegerea de învățator definitiv a lui *Alexandru Bucneriu* în Seliștat și a lui *Aurel Vlăduț* în Malencrav; a admis la facerea examenelor private la gimnaziul din Brașov pe tinerii *I. Serac, P. Gritta* și *Ianopole Epaminonda Pericle*; a numit comisariul consistorial la conferențele învățătorescoi din cercul Deșului pe prof. sem. *Dr. Ioan Stroia*.

Un nou monument în cimiterul din Cebea. De la 21 Septembrie începând istoricul cimiteriu al bisericei din *Cebea* are o nouă podôba: o cruce de marmoră, înaltă de 1.85 metri și având gravată pe ea o inimă sângerândă, ținută de doi fîngeri, ear' sub ea inscripția: „*Acéstă cruce a ridicat'o reprezentanța gimnasială întru eterna pomenire a fecicitului Zacharie Francisc Werner*, răp. la 17/29 Aprilie 1897, care întréga sa avere a închinat'o gimnasiului român gr.-or din *Brad*".

Crucea și morméntul sunt îngrădite cu grilaj de fer, așezat pe piatră cioplită.

Cu ocazia sfințirii monumentului, săvârșită la 21 Septembrie n., protopresbiterul *V. Damian* într'un panegiric avêntat lăudând meritele și iubirea de neam a *țeramului Werner*, care întréga sa avere de vr'o 8000 corône a testat'o institutului menit a lucra pentru luminarea fiilor poporului român, îl prezintă drept pildă vrednică de urmat și vrednic a fi pus în rëndul fecițiilor zărândeni din 1861—1868, întemeetori ai gimnasiului.

Cântările liturgice și funebrale au fost cântate de corul elevilor gimnasiului din *Brad* și de corul plugarilor din *Rișca*.

Cununie. Invêțătorul greco-orient. *Ioan Magiar* din *Giacă* și d-șóra *Ana Ienei* din *Ineu* se vor cununa Duminecă (21 Octobrie n.) în biserica gr.-cat. din *Ineu*.

Nou medic român în Timișóra. Tinerul medic *Dr. Alexandru Crăciunescu*, fiul preotului din *Chines (Banat)*, s'a stabilit în *Timișóra*.

Vila archiepiscopéscă. La concursul scris pentru clădirea rezidenței de vară archiepiscopesci-metropolitane s'au înaintat trei oferte, dintre cari consistoriul a acceptat ofertul arhitectului *Heinrich Eder*, care pentru 38,820 cor. 47 fl. are să clădiască vila și să mute canalul ce curge prin grădina archiepiscopéscă.

Concertul de mâne. Atragem atențiunea publicului asupra concertului și reprezentațiunii teatrale, arangiate de „*Reuniunea sodalilor români*" mâne (14 Octobrie) în sala dela „*Gesellschaftshaus*".

Nou proces de presă „Tribuna”. In nouul de aseară „*Tribuna*”, raportéza, că redactorul ei responsabil e citat pe azi la judele de instrucție în cauza unui nou proces de presă. Cum e informată „*Tribuna*", procesul i-s'a intentat pentru articolul „*Să punem stavilă*" publicat în Nr. 150.

Posta Redacțiunei

Cebea. De ce așa târziu cu raportul! Aveți postă și în *Brad* și în *Cebea*, cale de câteva minute, și totuși raportați abia după trei săptămâni!

Haină — mătase de bal fl. 6.30

și mai sus! — 14 metri! — trimisă franco și vămuită! Mustre cu întorcerea poștei; tot astfel și din „Mătase-Henneberg“ neagră, albă și colorată, dela 45 cr. până la fl. 14.65 pr. metru.

G. Henneberg, fabricant de mătase (lif. de curte ces. și reg.) Zürich. [12] 1—4

Nr. 793—1900 [195] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa a III-a Ațina din protopresbiteratul Agnitei se escrie prin această concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în celele pentru întregirea salariului dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post, au să-și așternă cererile instruite conform normelor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiteral până la termenul indicat.

Nocrichiu, (Ujegyház) în 22 August 1900.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Agnita în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

N. Moldovan,
adm. prot.

ad Nr. pp. 796—900 Nr. [196] 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroch în comuna Feneșel cu prediul Plopi, care e parochie de clasa a III-a, prin această se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post, dau un venit sigur anual de 341 cor. 20 fl. după detragerea speselor pentru ținerea de cai, și acelora arătate în tabela pentru întregirea dotațiunei dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post, au a-și așterne suplicele de concurs subscrisului până la termenul sus indicat, fiind instruite în sensul normelor în vigoare, și a se presenta în vre-o Duminecă sau sârbătore la sta biserică, ca să fie cunoscuți din partea poporului.

Oficiul protopresbiteral rom. gr. or. al Clujului.

Cluj, 2/15 Septembrie 1900.

Tuliu Roșescu
protopresbiter.

Nr 343/900 [200] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroch în Dobolii de jos, protopresbiteratul Treiscaunelor, la ordinul Prea-veneratului Consistoriu Archiepescan dto 1 August a. c. Nr. 6455 B. se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Informațiuni mai de aproape se pot căpăta dela comitetul parochial séu dela oficiul protopresbiteral.

Suplicele întrate în termen deschis și instruite conform normelor din vigoare sunt a se adresa oficiului protopresbiteral jos însemnat, ear reflectanții să se presente în vre-o Duminecă séu sârbătore poporului în biserică.

Brețcu, 23 Septembrie 1900.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Treiscaunelor, în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Dimitrie Coltofeanu
protop.

3101 sz. 1900. [198] 3—3

Arlejtési hirdetés.

A nagyszabeni m. kir. állami elme-gyógyintézet önkezelési élelmezéséhez szükséges élelmi cikkek közül I) a marha- és borjúhús, II) sertéshús, zsir és hentes áruk, III) tej, IV) liszt és dara szükségletnek az 1901 évre, eset-

leg 1901—1903 évre, tehát egy esetleg három évre való biztosítása céljából 1900 évi október hó 31-én délelőtt 10 órakor az elme-gyógyintézet gondnoki irodájában, a hol a szállítási részletes feltételek is megtudhatók, zárt írásbeli ajánlati tárgyalás fog tartatni.

Az egy évi szükséglet körülbelül a következő:

I. Csoport: 1. marhahús 28,000 kg., 2. borjúhús 9000 kg.

II. Csoport: 1. sertéshús 4500 kg., 2. zsir 3500 kg., 3. fehér és füstölt szalonna 1000 kg.

III. Csoport: tej, naponta 115 liter.

IV. Csoport: 1. liszt (0, I, III és V szám) 17,000 kg., 2. dara 2000 kg.

Felhívtnak mindazok, kik ezen szállításokat elvállalni óhajtják, hogy minden csoportra külön-külön leendő egy koronás bélyeggel és az I. csoportra 1000 K. bánatpénzzel, a II. „ 400 „ „ a III. „ 400 „ „ a IV. „ 400 „ „ készpénzben, vagy elfogadhatónak minősített értékpapirokban — névértékük szerint számítva, — ellátott magyar nyelven írott és sajátkezűleg aláírott, jól lepecsételt ajánlataikat, a melyekben a szállítandó és az intézet gondnoki irodájában részletesen megtudható szükséglet szerinti cikkek árai egy, illetőleg három évi szállításra külön-külön ajánlkozva betükkel és számokkal kiirandók, illetve a lisztfélénél — alapul véve a „Hermannstädter Zeitung“-ban mindenkor közölt helyi piaci árakat — a százalékos engedmény számokkal és betükkel ugyancsak egy, vagy három évre külön-külön ajánlva kiirandó, a fent kitett időben és helyen nyujtsák be.

Megjegyezzetük, hogy az ajánlat senki által vissza nem vonható és a nem magyar nyelven írott, vagy nem az árlejtési feltételek szerint szerkesztett ajánlatok azonnal visszautasítottatnak, valamint hogy a bánatpénzek csak az árlejtésnek ministeri jóváhagyása után adatnak vissza.

Megjegyezzetük ezeken kívül, hogy az ezen hirdetésben kitett szükségletmenyiségek csak megközelítőleg határozottak meg és hogy a szerződött szállító tartozik a kitett mennyiségeknél többet vagy kevesebbet is az elfogadott ajánlatában kitett árakon szállítani.

Végül megjegyezzetük, hogy a nagyméltóságú m. kir. belügyministerium fentartja magának azon jogot, hogy az egy évre, avagy három évre szóló ajánlatokat fogja elfogadni, valamint hogy a szállításokat azon vállalkozóknak engedje át, akiket bármely okból megbízhatóbbaknak tart.

Nagy-Szeben, 1900 évi október hó 3-én.

A m. kir. állami elme-gyógyintézet igazgatósága.

Consemmnarea tuturor celor 50.000 câștiguri

Cel mai mare câștig în cel mai favorabil cas

1.000,000 Kronen

Speziell sind die Gewinne wie folgt eingetheilt

	Kronen
1 Prämie mit	600000
1 Gew. à	400000
1 „ „	200000
2 „ „	100000
1 „ „	90000
1 „ „	80000
1 „ „	70000
2 „ „	60000
1 „ „	40000
5 „ „	30000
1 „ „	25000
7 „ „	20000
3 „ „	15000
31 „ „	10000
67 „ „	5000
3 „ „	3000
432 „ „	2000
763 „ „	1000
1238 „ „	500
90 „ „	300
31700 „ „	200
3900 „ „	170
4900 „ „	130
50 „ „	100
3900 „ „	80
2900 „ „	40
50,000 Gew. u. Pr. im Betrage	13.160,0 0

Scrisore de comandă de tăiat.

Herren A. TÖRÖK & Co., Budapest.

Ersuche um Zusendung von.....Original-Loos I. Classe der königl. ung. priv. Classenlotterie nebst amtlichen Plan.

Der Betrag von fl..... } ist per Nachnahme zu erheben. } Was nicht gewünscht folgt durch Postanweisung. } bitte zu durchstreichen

Genauere Adresse.

Farmacia lui F. I. R. Hotter la sf. Iosif, Wien, XII/2 Schönbrunnerstrasse 182.

Absorbinalul lui Hotter.

$\frac{1}{2}$ Flacon fl. 6. —, $\frac{1}{2}$ Flacon fl. 3.50. delătură tôte umflăturile și depunerile de grăsimi fără să vatăme părului. Întărește nervii atacați și slăbiți, delătură și distruge tôte nodurile în muschi, și servește și ca scut în contra aprinderilor; cu deosebire e probat la umflăturile produse din cauza fearelor, apoi în contra ariciturei umflărei copitei, genunchilor umflați, mai departe în contra umflăturilor (noduri) de vine, în contra umflăturei picioarelor la glesne și la încheietura degetelor cu un cuvânt în contra tuturor umflăturilor ori unde s'ar ivi.

Praful nutritor alui Hotter, pentru cai și vite cornute

1 Pachet cu 80 cr.

Un adaus escelent la nutremânt, pentru a ținea vitele sănătoase și cu putere este de a să folosi la tôte suferințele de rărunchi de ficat și de nervi.

Alifia lui Hotter pentru delăturarea crescăturilor de oase.

$\frac{1}{2}$ Cutie cu fl. 2. $\frac{1}{2}$ Cutie cu fl. 1.20. delătură crescăturile de oase și depunerile osoase chiar și după 4—6 săptămâni. (boală învechită).

Preparate pentru veterinari, cele mai bune ale timpului mai nou, cari după atestate numărăse nu au fost ajunse de alte mijloace de natura aceasta.

Să se ceară numai preparate de ale lui Hotter și să nu se primescă altele. Deposit în farmacii și Drogerii.

Deposit principal la Dr. Emil Budai farmacia orașului Budapesta (Stadthausplatz) la Dr. Leo Egger & J. Egger Farmacia Palatinului VI Váci körút 17 și la farmacia Iosif Török Bpesta VI Kiraly utca 12.

Fluidul lui Hotter „Training“

1 Sticlă cu fl. 1.20.

Conservează nervii și muschii până la bătrânețe înaintată totdeauna puternici și vioi, pune în stare pe animal să presteze cele mai mari strapații și fugi, să înțelege după frecare cu fluidul „Training“.

Să mai folosește cu succes uimitor la tôte urmările cari obvin din opintiri prea mari, ologie, reumatism, și înțepenire.

Praful de porci a lui Hotter.

Nr. I și II

1 kg. . . . fl. 1.20.

Cel mai buu mijloc pentru a produce pofta de mâncare și cu acesta prosperarea porcilor, forte acomodat în contra orbalțului (brâncă); Nr. II este de a să întrebuința la urdinare.

Mijloc în contra Colicei alui Hotter.

1 Sticlă fl. 1.50.

Contra la tot felul de colică și contra opririi udului la cai precum și contra umflăturilor la vite cornute. [54] 48—104